

OBJAŚNIENIA PRZYJĘTYCH WARTOŚCI DO WIELOLETNIEJ PROGNOZY FINANSOWEJ GMINY SIEMYŚL NA LATA 2012 – 2021

Wieloletnia prognoza finansowa jest to dokument zapewniający wieloletnią perspektywę prognozowania finansowego w jednostkach samorządu terytorialnego. Odzwierciedla ona kierunki i plany rozwoju danej jednostki samorządu terytorialnego. Zgodnie z zapisami ustawy o finansach publicznych wieloletnia prognoza finansowa powinna obejmować co najmniej rok budżetowy i trzy kolejne lata i określać między innymi:

- prognozę dochodów i wydatków,
- prognozę długu,
- wykaz przedsięwzięć planowanych do realizacji,
- upoważnienia do zaciągania zobowiązań.

1. Założenia wstępne

Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Siemyśl sporządzona została na lata 2012 – 2021. Długość okresu objętego prognozą wynika z art. 226 ust.4 oraz art. 227 ust.2 – ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

Odległy czas prognozowania zwiększa ryzyko niewłaściwego oszacowania wartości przyjętych w prognozie w odniesieniu do faktycznie uzyskanych. Mając na uwadze kroczący charakter prognozy, która corocznie będzie nowelizowana przyjęto następujące założenia:

- dla roku 2012 przyjęto wartości wynikające z budżetu gminy na 2012 r.;
- dla lat 2013 – 2021 przyjęto sposób prognozowania, poprzez indeksację o poszczególne wskaźniki oraz korekty merytoryczne.

Podzielenie prognozy w powyższy sposób, pozwala w miarę realnie i racjonalnie ocenić możliwości inwestycyjno – kredytowe gminy. Niestabilność i nieprzewidywalność cykli gospodarczych nakazuje zachowanie szczególnej ostrożności dla prognoz długoterminowych. Ponadto brak stabilnego odniesienia dla długofalowej polityki finansowej samorządu oraz znaczna zmienność budżetów gmin w ciągu ostatnich, lat wymuszają określenie realnych granic rozwoju.

Uzyskane w ten sposób wartości liczbowe w poszczególnych latach zostały następnie urealnione w oparciu o wiedzę merytoryczną wynikającą z kształtowania się poszczególnych rodzajów dochodów i wydatków w gminie.

2. Prognoza dochodów

Prognozy dochodów dokonano przy założeniach, że:

- w dochodach ogółem dokonano podziału na dochody majątkowe i bieżące.
- w dochodach bieżących prognozowano w podziale na kategorie:
  - a) podatki i opłaty lokalne - wyszczególniając podatki: od nieruchomości, rolnej, leśnej, od środków transportowych, od czynności cywilno-prawnych, od spadków i darowizn oraz opłat: skarbowe, targowe, za zezwolenia na sprzedaż alkoholu oraz pozostałe podatki i opłaty),

- b) udziały w podatkach centralnych budżetu państwa – wyszczególniając: udział w podatku dochodowym od osób fizycznych – PIT oraz udział w podatku dochodowym od osób prawnych – CIT,
- c) subwencje z budżetu państwa – wyszczególniając subwencje: oświatową, wyrównawczą, równoważącą,
- d) dotacje – wyszczególniając dotacje na: zadania zlecone, na zadania własne, dotacje pozabudżetowe,
- e) pozostałe dochody bieżące.

W dochodach majątkowych prognozowano w podziale na:

- dochody z majątku gminy – wyszczególniając sprzedaż mienia,
- dotacje na inwestycje – wyszczególniając dofinansowanie budżetu państwa oraz pozostałe środki na zadania inwestycyjne.

Wszystkie wymienione kategorie wybrane zostały na podstawie klasyfikacji budżetowej. Kategorie dochodów bieżących prognozowano za pomocą wskaźników inflacji, wskaźnika dynamiki PKB, wiedzy merytorycznej uzyskanej z analizy wpływów poszczególnych kategorii dochodów z lat poprzednich oraz z wartości przyjętych w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa dla wpływów z PIT i CIT.

Dochody o charakterze majątkowym prognozowano w sposób racjonalnie umożliwiający przewidzenie kształtowania się wpływów w kolejnych latach ze sprzedaży posiadanego mienia jak również z uwzględnieniem spodziewanego współfinansowania inwestycji ze środków unijnych i budżetu państwa.

Uzyskane w powyższy sposób wartości dochodów zsumowano w kategorii dochodów bieżących i majątkowych, a następnie dochodów ogółem. Zestawienie ogólnych kwot przedstawiono w formie tabelarycznej. Zaktualizowano prognozę dochodów dotyczącą:

- zwiększenia dotacji celowych z przeznaczeniem na zakup pomocy dydaktycznych, na dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów, na zwrot części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej,
- zwiększenia dochodów własnych gminy w roku 2012 wynikających z podjętych przez Radę Gminy uchwał podatkowych,
- zwiększenia subwencji ogólnej – zgodnie z informacją Ministra Finansów;
- podziału na lata 2011 - 2012 dofinansowania na realizację zadania inwestycyjnego wynikające z terminu realizacji tego zadania w latach 2011 – 2012.

Zmiana prognozy dochodów wynika z faktu otrzymania przez Gminę Siemyśl dofinansowania z tytułu:

- realizacji modernizacji świetlic wiejskich w ramach działania “Odnowa i rozwój wsi” zrealizowanych w 2010 r.;
- realizacji projektu “Bliżej świata” ze środków Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki – wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci klas I-III;
- zwiększenia planu dochodów własnych (podatek od nieruchomości od osób prawnych, odsetki od nieterminowych wpłat, opłaty pobierane przez jst, koncesje, zwroty za energię i wodę, dotacja od wojewody z przeznaczeniem na dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym, dofinansowanie z WFOŚ na usuwanie wyrobów zawierających azbest, wpływy z opłaty skarbowej.);
- wprowadzenia do budżetu gminy dochodów z tytułu otrzymanej dotacji na zadania zlecone – zwrot części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej.

W wyniku otrzymania informacji z Ministerstwa Finansów zmniejszono dochody z tytułu subwebcji oświatowej oraz udziałów od osób fizycznych. Zmniejszono także planowane dochody majątkowe dotyczące zadania inwestycyjnego pn. "Budowa i zagospodarowanie ścieżek rowerowych na terenie Dorzecza Parsęty" przynosząc je na 2013 rok.

W związku z powyższym uległy zmianie planowane kwoty dochodów tak bieżących jak również majątkowych.

3. Prognoza wydatków

Podobnie jak dochody, wydatki przy prognozowaniu podzielono na kategorie wydatków bieżących i wydatków majątkowych. Wydatki bieżące dodatkowo podzielone zostały na poszczególne działy klasyfikacji budżetowej, a wśród nich wyodrębniono wydatki z tytułu wynagrodzeń, pochodnych od wynagrodzeń i pozostałych wydatków bieżących. Ponadto w dziale 757 – Obsługa długu publicznego wyodrębniono wydatki związane z obsługą zadłużenia oraz z tytułu potencjalnych spłat poręczeń.

W dziale 750 – Administracja publiczna – dodatkowo wyodrębniono kategorię wydatków związanych z funkcjonowaniem organów jednostki samorządu terytorialnego.

Zgodnie z założeniami przyjętymi przy prognozie, dla wydatków bieżących w roku 2012 przyjęto kwoty z budżetu gminy na 2012 r. W latach 2013 – 2021 dokonano indeksacji o wskaźnik inflacji i PKB, a następnie w oparciu o wiedzę merytoryczną i analizę możliwości finansowych gminy dokonano weryfikacji kwot poszczególnych kategorii wydatków. Wydatki związane z obsługą zadłużenia zostały wyliczone zgodnie z harmonogramami spłat zobowiązań już zaciągniętych.

Wydatki związane z potencjalną spłatą poręczeń wynikają z symulacyjnych harmonogramów spłat kredytów i pożyczek zaciągniętych przez Spółkę Miejskie Wodociągi i Kanalizacja w Kołobrzegu oraz przez Związek Miast i Gmin Dorzecza Parsęty w Karlinie w związku z realizacją zadania inwestycyjnego pn. „Zintegrowana gospodarka wodno-ściekowa w Dorzeczu Parsęty”. Okres trwania potencjalnych spłat, których wyliczone kwoty w kolejnych latach, wynosi od 2011 r. do 2021 r. Od roku 2013 wyliczone kwoty będą wliczane do wskaźnika zadłużenia gminy, co spowoduje obniżenie zdolności kredytowej gminy.

Zaktualizowano plan wydatków bieżących dotyczących:

- zwiększenia wydatków dotyczących zadań na które gmina otrzymała dofinansowanie w postaci dotacji celowych,

- zwiększenia wydatków na bieżącą działalność jednostek.

Zmiany w wydatkach majątkowych dotyczyły urealnienia planu na zadania inwestycyjne tj.:

- "Rekultywacja, renaturyzacja oraz utrzymanie zbiorników wodnych w miejscowościach Charzyno, Byszewo i Białokury – zwiększenie kwoty na sporządzenie dokumentacji projektowej;

- "Budowa oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Siemyśl " – zwiększenie kwoty na sporządzenie dokumentacji projektowej;

- "Modernizacja Domu Kultury w miejscowości Siemyśl " – zmniejszenie planowanej kwoty przeznaczonej na sporządzenie dokumentacji projektowej.

W związku z dokonanymi zmianami urealnione zostały kwoty planowanych wydatków ogółem jak również kwoty planowanych do realizacji zadań majątkowych.

4. Inwestycje – wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe zostały ujęte w załączniku Nr 3 do uchwały, jako przedsięwzięcia o charakterze inwestycyjnym i obejmują one lata 2012 i 2017. Przyjęte wartości wynikają z

szacunkowych danych zawartych w dokumentacji projektowej. Po przeprowadzeniu procedur przetargowych zostaną one urealnione.

Zwiększono plan na wydatki majątkowe jak również dokonano aktualizacji i podziału kwot na lata 2011 – 2012 zadania inwestycyjnego pn. „Budowa i zagospodarowanie ścieżek rowerowych na terenie Dorzecza Parsęty”. Szczegółowy wykaz planowanych do realizacji zadań inwestycyjnych zawiera załącznik Nr 5 do uchwały budżetowej na 2012 r. który również uaktualniono. W 2012 roku zaplanowano dodatkowe zadania inwestycyjne, których realizacja planowana jest w roku 2012 jak również na przełomie lat 2012 – 2014.

Zmianie uległy kwoty na sporządzenie dokumentacji projektowej zadań przewidzianych do realizacji w 2013 – 2014 r. ujęte w załączniku do uchwały budżetowej gminy na 2012 r.

5. Wynik budżetu

Wynik budżetu w prognozowanym okresie jest ściśle powiązany z prognozami dochodów i wydatków. W latach poprzednich wynik budżetu kształtował się w każdym roku inaczej w zależności od wielkości realizacji zadań inwestycyjnych, których źródłem pokrycia w większej części były kredyty i pożyczki oraz dotacje na dofinansowanie tych zadań.

Wynik z działalności operacyjnej (bieżącej) jest pozycją bardzo istotną na skutek zapisu w art. 242 ustawy o finansach publicznych – z którego wynika, że organ stanowiący nie może uchwalić budżetu, w którym wydatki bieżące są wyższe od dochodów bieżących powiększonych o nadwyżkę z lat ubiegłych i wolne środki. Dlatego też w każdym roku konieczne jest ciągłe analizowanie i weryfikowanie całego budżetu tak, aby zachowana została ta zależność.

Wynik budżetu w prognozowanym okresie jest ściśle powiązany z prognozami dochodów i wydatków. Przed planowanym zmniejszeniem dochodów z tytułu dofinansowania na zadanie inwestycyjne pn. „Budowa i zagospodarowanie ścieżek rowerowych na terenie Dorzecza Parsęty” w roku 2012 budżet gminy zamyka się planowaną nadwyżką budżetową, która w całości zostanie przeznaczona na spłatę rat kredytów przypadających do spłaty z tytułu wcześniej zaciągniętych kredytów na zadania inwestycyjne i na bieżące wydatki.

W wyniku zmniejszenia planowanych dochodów budżetu gminy (zmniejszenie kwoty subwencji oświatowej oraz zmniejszenie kwoty planowanych wpływów z tytułu udziałów od osób fizycznych) konieczne było częściowe wykorzystanie powstałej w 2011 r. nadwyżki budżetowej w celu pokrycia tych zmniejszeń. Pozwoliło to na nie zmniejszanie planu wydatków bieżących i majątkowych zawartych w planach finansowych jednostek budżetowych gminy.

Po dokonaniu zmniejszenia kwoty dochodów majątkowych wyżej opisanego zadania inwestycyjnego budżet gminy zamyka się planowanym deficytem, który w momencie wystąpienia zostanie sfinansowany planowanym kredytem. Kredyt ten zostanie spłacony w momencie otrzymania dofinansowania – refundacji.

6. Przychody i rozchody

W 2012 roku po dokonaniu zmian w budżecie opisanych w wyżej planuje się zaciągnięcie kredytu na poczet refundacji środków, które gmina otrzyma na zadanie inwestycyjne opisane w treści załącznika.

Po stronie rozchodów w latach 2012 – 2019 przyjęto przepływy finansowe związane ze spłatą rat kapitałowych zaciągniętych oraz planowanych do zaciągnięcia kredytów i pożyczek. Ostatnie raty kapitałowe zostały zaplanowane do spłaty w 2019 roku.

W związku z otrzymaniem dofinansowania na modernizację świetlic wiejskich w miejscowościach Charzyno i Byszewo zrealizowanych w 2010 r. zwiększeniu uległa kwota planowanych w 2012 r. rozchodów z uwagi na konieczność dokonania spłaty pożyczki zaciągniętej w BGK na wyprzedzające finansowanie tych właśnie świetlic. Zgodnie z zawartą

umową z BGK w momencie otrzymania dofinansowania należy spłacić zaciągniętą pożyczkę w BGK. Spłata ta planowana była w 2011 r. jednak dofinansowanie gmina otrzymała w styczniu 2012 r. i wówczas dokonano całkowitej spłaty pożyczki.

Zmniejszenie planowanych dochodów budżetu gminy, które wynika z otrzymanej informacji Ministra Finansów spowodowało konieczność częściowego wykorzystania nadwyżki budżetowej z 2011 r. Pozwoliło to utrzymać na zaplanowanym poziomie plan wydatków gminy i nie ograniczać realizacji planowanych zadań na ten rok. Jednakże po stronie przychodów należy pokazać planowane wykorzystanie tej nadwyżki jako źródło pokrycia planowanych wydatków nie znajdujących finansowania w planowanych dochodach budżetu gminy.

Po dokonaniu obliczeń, przyjęte w wieloletniej prognozie finansowej założenia zapewniają spełnienie wymogów ustawy o finansach publicznych – art. 243 odnośnie relacji obsługi zadłużenia. Naruszenie wspomnianego przepisu występuje tylko w latach 2012 – 2013, gdzie wspomniany wskaźnik jest podawany wyłącznie informacyjnie. Zgodnie z zamysłem ustawodawcy okres ten jest przeznaczony na dostosowanie finansów gminy do wymogów ustawowych. Począwszy od 2014 roku do końca okresu prognozowania sytuacja finansowa gminy pozwala na spełnienie ustawowych obostrzeń dotyczących zadłużenia zapewniając jednocześnie stały i stabilny poziom. Jednakże będzie to możliwe pod warunkiem wykonania zaplanowanych kwot dochodów i nie zwiększania wydatków bieżących w latach poprzedzających tj. począwszy od roku 2011. Dlatego też konieczna jest ciągła kontrola przepływów finansowych wydatków, jak również podjęcie działań w celu zwiększenia dochodów budżetowych. W trakcie każdego roku konieczna będzie weryfikacja budżetu polegająca z jednej strony na ograniczeniu wydatków bieżących, z drugiej zaś strony na ograniczeniu spadku dochodów.